

ariadne
at Home

waar wonen genieten is

Najaar 2011

Prijs € 4,95

www.ariadneathome.nl

Gevonden
en opgeknapt

Romantiek
in de
slaapkamer

De mooiste
brocantehuizen

Brocante kinderkamer • Servies • Adressen (ook in België!)

“Mooie, goed gemaakte tapijten zijn kunstwerken”

Sadegh Memarian is tapijtrestorator. Hij leerde het vak van zijn vader, die het weer van zijn vader leerde. “Een Iraans restorator is pas trots op zijn werk als zijn restauratie niet wordt ontdekt.”

Zeventien jaar geleden vluchtte Sadegh uit Iran. Alles moest hij achterlaten, zonder bezittingen, zonder familie kwam hij terecht in Nederland. Maar zijn hoofd zat vol. Met alles wat hij van zijn vader had geleerd. Waardevolle kennis over tapijten. Vanaf zijn veertiende was Sadegh bij hem in de leer gegaan. Eén dag in de week leerde hij tapijten restaureren in de zaak van zijn vader, een tapijtknoperij en een restauratieatelier in Teheran. Restaureren was een familieambacht. “Mijn vader had het weer geleerd van zijn vader, mijn opa. Die is twee keer uitgeroepen tot de beste ambachtsman en kunstenaar van Iran. Mijn vader specialiseerde zich in de tapijthandel. Hij zei altijd: ‘als je alleen restaureert, graaf je met je eigen naald je graf.’ Ik zou zijn opvolger zijn. Hij vond het dan ook verschrikkelijk dat ik weg wilde uit Iran. Maar hij was ook verstandig, zag hoe de situatie in het land was en zei: ‘je moet doen wat goed voor je is.’” >

< Detail van een Iraans tapijt.

1 “Ik werk meestal op de grond. Ik moet flexibel zijn voor het tapijt, het tapijt kan niet flexibel zijn voor mij.”

2 Chinese en Turkse tapijten uit een verzameling liggen klaar om te worden gerestaureerd.

3 “Dit is een foto van mijn grootvader Sadegh Memarian, ik ben naar hem vernoemd. Hij was ook restorator, tot twee keer toe de beste van Iran.”

4 Sadeghs gereedschap. “Ik gebruik het liefst oude scharen, mesjes en haken die ik heb meegenomen uit Iran. Die zijn veel steviger dan nieuwe exemplaren.”

De restauratie

Als er een kelim, gobelin of vloertapijt bij Sadegh binnenkomt, gaat het kleed eerst twee weken in de vriezer. Onder andere om het te ontdoen van eventueel ongedierte. Daarna begint de restauratie. Van tevoren heeft Sadegh al vastgesteld wat hij moet herstellen: de versleten hoeken van het tapijt oplappen, de beschermbanden vastzetten of de versleten of verdwenen kettingdraden of knopen herstellen. Het kan ook zijn dat Sadegh een tapijt moet reinigen of van twee stukken weer één tapijt maakt.

1 "Mijn allereerste proefkleedje, gemaakt in Iran toen ik veertien jaar was. Ik geloof dat ik de weefproef goed had doorstaan."

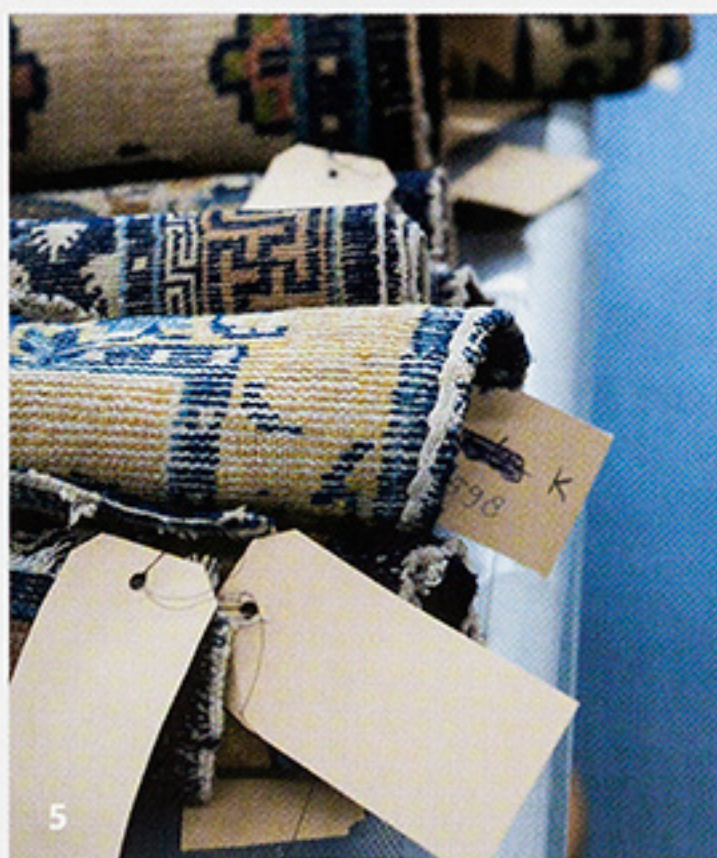
2 Sadegh werkt aan een gobelin met een kromme naald in de vorm van een halve maan. "Met zo'n naald kun je extra korte steken maken."

3 Geconcentreerd en met oog voor elk detail registreert Sadegh foutjes of oneffenheden. Het wandkleed komt uit een museum.

4 Op de tafel ligt linksonder een oude zouttas. Aan de muur hangt het ontwerp van een

Parels aan de muur

De kennis en ervaring die Sadegh meebracht uit Iran maakte hem tot een van de weinige erkende tapijtrestoreurs van Nederland. Samen met twee collega's heeft hij een eigen restauratieatelier. Hij werkt in opdracht van musea, de overheid en instellingen. "Tapijten moeten onderhouden worden: zit er mot in, moet het worden schoongemaakt, zijn de draden versleten en moeten deze worden vervangen? Mooie, goed gemaakte tapijten zijn kunstwerken! Die worden meer waard naarmate ze ouder zijn. In Iran worden tapijten ook gezien als kunst: de pareltjes hang je op, als een schilderij. Andere zijn om op te zitten. Vroeger gebruikte men geen stoelen in een Iraans huis, logisch, het is daar zo warm dat je de koelte van de vloer wilt voelen. Dus zit je op de grond, op een tapijt of een kelim, een dun geweven tapijt. Nederlanders zien dat anders. Die willen een hoogpolig kleed, ze denken dat dat langer meegaat. Dat is niet zo. Hoe dikker, hoe grover, hoe luchtiger en hoe eerder versleten. Een dun tapijt dat wellicht duurder is, maar dat wel tientallen jaren meegaat, vinden ze zonde: je gaat toch niet op je geld lopen? En het tapijt moet hier ook bij de gordijnen passen. In Iran is het andersom. Daar koop je een kleed en bouw je er een huis omheen."

wandkleed. Een schilderij op zich.

5 "Soms duurt het maanden, soms jaren voordat een tapijt helemaal is gerestaureerd."

Foto rechterpagina Sadegh werkt aan een vloerkleed uit het stadhuis van Rotterdam. "Er zat echt een groot gat in het kleed, dat ik helemaal moest opvullen. Dat betekent dat ik eerst het ontwerp moet uitpluizen."

“In Iran koop
je een tapijt
en bouw je
er een huis
omheen”

Winkel

Naast zijn restauratieatelier heeft Sadegh een winkel in Haarlem. Daar verkoopt hij tapijten uit Iran die handgeknoopt en plantaardig geverfd zijn. Komt een klant met een eigen ontwerp, dan kan Sadegh een tapijt in Iran laten maken, op traditionele wijze. De winkel is gevestigd in de Jacobijnestraat 4 in Haarlem. Kijk voor meer informatie op www.memarian.nl.

weef- en knooptechnieken beheersen: de gerestaureerde plek moet zo min mogelijk afwijken van de rest van het kleed. Een Iraanse restaurator is pas trots als zijn restauratie niet wordt ontdekt." Het is monnikenwerk, Sadegh kan maanden met een tapijt bezig zijn, maar ook jaren. Dat vereist geduld en concentratie. "Die concentratie heb ik vanaf mijn veertiende moeten opbrengen, dat is iets vanzelfsprekends geworden. Je houdt het werk vol omdat je het tapijt elke dag mooier ziet worden. Steeds kom je een stap verder, steeds dichterbij het eindresultaat, bij hoe het tapijt ooit, honderden jaren geleden is bedacht en gemaakt."

Zoeken naar draad

Het atelier staat vol ladekasten. In elke lade garen, zijde en wol in tientallen tinten. Bruin in vijftig verschillende nuances, honderd keer een ander rood, draad uit 1957, 1970 ... "Ik gebruik het liefst oud draad, nieuw draad ziet er vaak te nieuw uit. Het is een hele zoektocht om het juiste draad te vinden. De kleur moet kloppen, het materiaal, de glans moet hetzelfde zijn. Kan ik niet het juiste vinden, dan verf ik het zelf. En dan nog, je kunt niet alles doen. Een blauwe lucht in een wandtapijt van 200 jaar oud kun je niet nieuw blauw maken. Dan moet je de verweerde kleuren gebruiken, zodat niemand ziet dat er een restaurator aan het werk is geweest." <

< Zoon Parsa (7) en Sadegh in de winkel in de Jacobijnestraat in Haarlem. "Parsa is gek op kleden, weven, pianospelen. Als hij maar met z'n handen bezig kan zijn."

1 Sadegh herstelt een kelim. "Deze nomadentapijten vind ik het meest interessant. Omdat ze met heel eenvoudige middelen zijn gemaakt. Echte volkse kunst."

2 Inspiratie haalt Sadegh uit het Engelse tijdschrift Hali, een vakblad voor tapijtkenners.

3 "Als ik geen draad in de juiste kleur kan vinden, verf ik het zelf."

4 "Minstens zo belangrijk als de restauratietechnieken zijn de garens waarmee ik fouten herstel. Het draad, de wol of de zijde moet precies dezelfde kleur en glans hebben als het oorspronkelijke garen."

5 Zoon Parsa weeft zijn eerste kleine tapijt.

Sadegh kan maanden, maar ook jaren aan een tapijt werken